

Høringsnotat vedrørende udkast til bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2020/2021

Udkast til ny bekendtgørelse om næringsstofreducerende tiltag og dyrkningsrelaterede tiltag i jordbruget for planperioden 2020/2021 (plantedækkebekendtgørelsen) har været i ekstern høring i perioden fra den 13. november til den 11. december 2019 hos en bred kreds af myndigheder og interessenter.

Bekendtgørelsesudkastet har med yderligere to ændringer været i supplerende ekstern høring i perioden fra den 16. december 2019 til den 6. januar 2020 hos samme kreds af myndigheder og interessenter. De to udkast til bekendtgørelse har i samme periode været offentliggjort på høringsportalen.dk.

Landbrugsstyrelsen (LBST) har modtaget 9 eksterne høringssvar med bemærkninger, Advokatsamfundet har ikke ønsket at afgive høringssvar. Høringssvarene er indsendt af følgende høringsspartner:

- Dansk Havefrøavlerforening (punkt 1)
- Dansk Gartneri (punkt 2)
- Bæredygtigt Landbrug - BL (punkt 3)
- Landbrug & Fødevarer - L&F (punkt 4)
- Brancheudvalget for Frø (punkt 5)
- Foreningen for Reduceret jordbearbejdning i Danmark – FRDK (punkt 6)
- Danmarks Jægerforbund (punkt 7)
- Økologisk Landsforening (punkt 8)
- Datalogisk (punkt 9)

I det følgende gennemgås substantielle bemærkninger til ændringer i bekendtgørelsesudkastet samt væsentlige bemærkninger til bekendtgørelsens øvrige bestemmelser. LBST's kommentarer hertil er anført i kolonnen med overskriften "opfølgning". Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på [høringsportalen](http://høringsportalen.dk).

	Bemærkninger i høringssvar	Opfølgning fra Landbrugsstyrelsen
1	Dansk Havefrøavlerforening	
1.1	Dansk Havefrøavlerforening er fortsat tilfredse med muligheden for jordbearbejdning forud for- og efter dyrkning af havefrø, der er en nødvendighed for sikring af dyrkning af havefrøafgrøder, da mulighederne for	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet, i det der ikke er fremsat ønsker om ændringer.

	anvendelse af plantebeskyttelse i disse afgrøder er meget begrænset.	
1.2	Dansk Havefrøavlerforening ønsker mulighed for iblanding/brug af bælgplanter (vikke, ært m.fl.) for at opnå sanerende effekt for sygdomme.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Effekten af kvælstoffikserende afgrøder bliver opdateret af Aarhus Universitet i forbindelse med udarbejdelsen af det nye virkemiddelkatalog, der forventes offentliggjort i starten af 2020.</p> <p>Der overvejes i ministeriet en løsning, hvor en forpligtelse om flerårigt græssædskifte med tætning kan indgå som et alternativ til de pligtige efterafgrøder. Udgår bedriften af forpligtelsen, skal den igen overholde kravet om pligtige efterafgrøder.</p>
1.3	Dansk Havefrøavlerforening ønsker at få tilføjet nogle alternative arter på listen over godkendte efterafgrøder.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST arbejder løbende på at udvide den eksisterende liste med godkendte arter af efterafgrøder og har bedt Aarhus Universitet om på baggrund af årlige markforsøg med test af nye efterafgrøde-arter at vurdere effekten af andre afgrødearter og/eller afgrødeblandinger, som for nuværende ikke kan tælle med som efterafgrøder.</p> <p>Referencegruppen for efterafgrøder inddrages i dette arbejde. Det er LBST's forhåbning, at arbejdet i referencegruppen kan føre til en udvidelse af de arter, der kan anvendes som godkendte efterafgrøder i reguleringen.</p>
1.4	<p>Dansk Havefrøavlerforening finder det essentielt, at de efterafgrøder det er muligt at etablere, også kan give anden værdi eller et afkast, der bør kunne stå mål med omkostningerne til at etablere dem.</p> <p>Dansk Havefrøavlerforening bemærker, at efterafgrøder bør kunne anvendes til biogasformål, hvilket især er interessant ved <u>iblanding af bælgplanter</u>.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om at efterafgrøder også bør kunne anvendes til andre formål fx biogasformål.</p>
1.5	Dansk Havefrøavlerforening finder det essentielt at understrege, at det i et sædskifte med havefrø er problematisk at have efterafgrøder, især af de arter der er tilladt i dag. Tilladte arter er meget svære at bekæmpe som ukrudtsarter i selve havefrøene, kræver	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 1.3.</p>

	<p>ekstra brug af plantebeskyttelsesmidler samt meget stor indsats med mekanisk bekæmpelse.</p> <p>Dansk Havefrøavlerforening påpeger, at korsblomstrede arter samt ræddike er til fare for havefrøafgrøder i krydsbestøvningsøjemed, samt at korsblomstrede arter ligeledes kan bære sygdomme videre i sædskiftet, hvilket er en stor ulempe i havefrøafgrøderne. Dette udgør i havefrøbranchen en risiko, der kan koste mange penge for den enkelte avler.</p>	<p>Den nævnte risiko for frøavlerne er ikke relateret til de aktuelle ændringer i bestemmelserne i bekendtgørelsen.</p>
1.6	<p>Dansk Havefrøafvlerforening påpeger, at rettidig vinterhvede bør indgå som alternativ til efterafgrøder, hvor 2 ha bør kunne erstatte 1 ha med f.eks. gul sennep. Dansk Havefrøavlerforening angiver, at krav om tidlig såning af vinterhvede er en ulempe, da øget skadedystryk udløser behov for ekstra kemisk bekæmpelse.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om at rettidig vinterhvede bør indgå som alternativ til efterafgrøder.</p> <p>Den kommende pilotprojektordning om satellitbaseret måling af plantevækst medtager også rettidig vinterhvede for at samle yderligere viden om den udvaskningsreducerende effekt af biomasse fra forskellige afgrøder.</p>
1.7	<p>Dansk Havefrøafvlerforening bemærker, at yderligere krav til administration vedrørende indberetning af efterafgrøder har store konsekvenser for landmænd, da flere landmænd skal ansætte eller betale konsulenter for at sikre overholdelse af kravene, der følger med indberetningen.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST tager bemærkningen om konsekvenser af øget krav til administration ved indberetning til efterretning.</p>
2 Dansk Gartneri		
2.1	<p>Dansk Gartneri bemærker, at efterafgrøder har mange vigtige funktioner for frilandsproduktionen af grøntsager, herunder bidrag til at øge humusindholdet i jorden.</p> <p>Dansk Gartneri anfører, at det vil være fordelagtigt af flere årsager, hvis flere arter af efterafgrøder blev godkendt til anvendelse.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 1.3.</p>
2.2	<p>Dansk Gartneri foreslår, at der kan anvendes kvælstoffikserende efterafgrøder i blandinger, hvoraf der indgår 25% N-fikserende afgrøder. Flere arter af efterafgrøder ville bla. medvirke til at opbygge humus i jorden samt øge biodiversiteten og samtidig undgå visse sædskiftesygdomme og skadedyr.</p> <p>Dansk Gartneri henviser til forsøgsresultater fra SEGES og HortiAdvice med forskellige blandinger af efterafgrøder med op til 25%</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 1.2.</p>

	kvælstoffikserende planter, der viser, at der ikke sker miljøbelastende udledninger.	
3	Bæredygtigt Landbrug (BL)	
3.1	Bæredygtigt Landbrug finder, at det er direkte forkert at påstå, at handel med efterafgrøder på et areal svarende til 11.200 ha (som angivet i Landbrugsstyrelsens Erhvervsøkonomiske konsekvensvurdering) vil "undergrave miljøeffekten af ordningerne".	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Ved handel med efterafgrøder er der en risiko for, at efterafgrøderne overføres til bedrifter, der hører til andre oplande end der, hvor der er et indsatsbehov eller at indsatsen er realiseret i andre år end det pågældende år.</p> <p>For at modvirke denne risiko indgik det i bemærkningerne til den gødskningslov som blev vedtaget i starten af 2019, at det måtte forventes, at muligheden for overdrage efterafgrøder vil blive fjernet eller begrænset fra 2020. Som følge af dette er der truffet en politisk beslutning om at afvikle muligheden for at overdrage efterafgrøder.</p>
3.2	<p>BL bemærker yderligere, at efter den seneste fremrykning af kravene af de målrettede efterafgrøder, er mængden af efterafgrøder efterhånden blevet så massiv, at det er ud over, hvad der kan lade sig gøre.</p> <p>BL opfordrer til at beholde den sidste fleksibilitet i de forskellige ordninger i form af mulighed for at overdrage efterafgrøder mellem bedrifter, indtil der er overblik over om det overhovedet er nødvendigt og muligt at udlægge den enorme mængde efterafgrøder.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 3.1.</p> <p>LBST henviser til, at det fortsat er muligt at overdrage efterafgrøder fra bedrifter, der udmeldes af Register for Gødningsregnskab til andre bedrifter sammen med overdragne arealer.</p>
3.3	BL opfordrer i stedet til at begynde at inddrage flere landbrugsfaglige hensyn end kontrolhensyn. Et landbrugsfagligt hensyn kunne f.eks. være at efterafgrøder skulle udlægges der, hvor der ikke i forvejen er vinterafgrøder og permanente afgrøder. Det er netop blevet slået fast flere gange, at det, der har betydning for vandmiljøet, er udledningen af næringsstoffer forår og sommer.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om inddragelse af flere landbrugsfaglige hensyn i reguleringen.</p>
3.4	BL finder, at en omregningsfaktor for tidligt såede vinterafgrøder på 2:1 er et skridt i den rigtige retning.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet, i det der ikke er fremsat ønsker om ændringer.
3.5	BL undres over at der lægges der op til en opjustering af det pligtige efterafgrødeareal med 0,7 procentpoint for at håndtere et såkaldt dødvægtstab ved en ændring af omregningsfaktoren for tidligt såede vinterafgrøder - uden større forklaring andet	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Der er på baggrund af en faglig vurdering truffet en politisk beslutning om, at dødvægten af tidlig såning af vinterafgrøder kan håndteres adskilt</p>

	<p>end et såkaldt "dødvægtstab". Med den usikkerhed der er i modellerne, er det meget svært at se, hvorfor dette "dødvægtstab" lige præcis kræver 0,7 procentpoint mere.</p> <p>BL anmoder Landbrugsstyrelsen om at redegøre for, hvordan man er kommet frem til 0,7 procentpoint, samt hvor sikker denne beregning er, herunder hvilken betydning en reduktion af vintersædsarealet har for kvælstofudledning.</p>	<p>fra omregningsfaktoren ved en tilsvarende opjustering af kvælstofindsatsen i de pligtige efterafgrøder, og en ændring af gødskningsloven i april 2019 muliggjorde dette.</p> <p>Da tidlig såning af vinterhvede blev indført som virkemiddel fra planperioden 2014/15 med en omregningsfaktoren på 5:1 fastsatte Aarhus Universitet samtidig dødvægten af alternativet til 24.000 ha. Det betyder, at det kun er arealer med tidlig såning ud over de 24.000 ha, der reelt kan tillægges en effekt.</p> <p>Den nye omregningsfaktor på 2:1 medfører, at dødvægten på 24.000 ha vil skulle omregnes til 12.000 ha efterafgrøder. Miljøeffekten af dette antal ha efterafgrøder (12.000 ha) kompenseres ved at opjustere det generelle krav om pligtige efterafgrøder med 0,7 %-point fra de nuværende 10,0 % til 10,7 % af efterafgrødegrundarealet for bedrifter med udbringning af under 80 kg N/ha i organisk gødning og fra de nuværende 14,0 % til 14,7 % for bedrifter med over 80 kg N/ha.</p> <p>For yderligere baggrund henvises til besvarelsen fra Aarhus Universitet: https://pure.au.dk/portal/files/172095832/Vurdering_og_genberegning_af_omregningsfaktor_for_tidlig_s_ning_November_2019.pdf</p> <p>LBST forventer ikke, at der er væsentlig forskel på udvaskningen fra arealer med vintersæd og vårsæd. Endvidere udarbejder Aarhus Universitet nyt virkemiddelkatalog, der forventes offentliggjort i starten af 2020.</p>
4	Landbrug & Fødevarer (L&F)	
4.1	<p>Landbrug & Fødevarer finder det bydende nødvendigt, at der til 2020 godkendes flere virkemidler, som alternativ til efterafgrøder for de pligtige, husdyr og målrettede efterafgrødeordninger, da en bred vifte af virkemidler øger tilpasningsmulighederne på bedrifterne.</p> <p>Dette for at sikre en omkostningseffektiv og fair regulering, der muliggør planteproduktion i hele landet for alle bedriftstyper. Samtidig vil flere virkemidler bedst muligt sikre at reduktionskravene opnås idet eksempelvis</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Det er afgørende for LBST, at nye virkemidler ikke rulles ud, førend der er dokumentation for, at de leverer en lige så stor effekt, som de eksisterende virkemidler og ikke har nogle utilsigtede negative effekter, således at der kan være sikkerhed for, at nye virkemidler bidrager til en reduktion i bl.a. kvælstofudledningen.</p> <p>For at tilvejebringe dokumentation for nye virkemidler hurtigere igangsættes flere</p>

	<p>anvendelse af efterafgrøder kan være risikofyldt i forhold til etablering.</p> <p>I punkt 4.10-4.18 beskrives de virkemidler, som L&F finder bør godkendes og indgå i Plantedækkebekendtgørelsen.</p>	<p>pilotprojekter, hvor virkemidlet afprøves hos nogle få landmænd, førend det rulles ud som en del af reguleringen i hele landet. Erfaringer fra pilotprojekterne skal understøtte vurderingen af, hvordan virkemidlet kan implementeres i reguleringen, og sikre den bedst mulige implementering af nye virkemidler, både i forhold til at sikre effekt, og for at sikre at det passer ind i virkeligheden hos landmændene.</p> <p>Yderligere udarbejder Aarhus Universitet nyt virkemiddelkatalog, der forventes offentliggjort i starten af 2020. Der er udpeget en faglig følgegruppe for projektet med deltagelse af en række organisationer, herunder Landbrug & Fødevarer og SEGES, bl.a. med henblik på at understøtte, at beskrivelsen af eksisterende såvel som potentielle virkemidler sker med udgangspunkt i det bedste tilgængelige vidensgrundlag.</p> <p>LBST ser frem til, at den faglige følgegruppe får mulighed for at komme med yderligere input til beskrivelserne af virkemidlerne i forbindelse med den kommende skriftlige høring af udkast til virkemiddelbeskrivelserne</p>
4.2	<p>L&F bemærker, at det er alt for sent at reglerne for efterafgrøder m.v. bliver kendt i forhold til landmandens planlægning, da markplanlægningen afhænger af de foregående års sædskifte.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST har forståelse for ønsket om at kende reglerne så tidligt som muligt og tilstræber, at ændringer af plantedækkebekendtgørelsen fremadrettet kan træde i kraft pr. 1. januar.</p>
4.3	<p>L&F finder det bydende nødvendigt, at efterafgrødere reglerne forenkles og tilskynder i første omgang på det kraftigste til, at der sammenlægges datoer og reglerne forenkles i de eksisterende regelsæt for de forskellige typer efterafgrøder.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet</p> <p>Ved udarbejdelsen af reglerne om efterafgrøder tilstræber LBST at forenkle og samtænke reglerne for de enkelte efterafgrødeordninger så meget som muligt, under hensyntagen til at de forskellige ordninger har forskellige formål og forskelligt EU-retsligt ophæng.</p>
4.4	<p>L&F bemærker, at der generelt er et ønske fra erhvervet om, at den meget detaljeorienterede regulering bør erstattes af godt landmandskab. Den seneste teknologiske udvikling, som muliggør registrering af markmanagement, åbner døren for nye reguleringsmæssige principper, hvor fx egenkontrol kan spille en central rolle.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet</p> <p>Der iværksættes flere tiltag ift. digitalisering, anvendelse af satellitbilleder og præcisionslandbrug med henblik på at understøtte den teknologiske udvikling i</p>

		<p>landbrugserhvervet, herunder ift. øget egenkontrol og en mere fleksibel regulering.</p> <p>Pilotprojektordningerne om præcisionslandbrug og satellitbaseret måling af plantevækst og efterafgrøder er de første af flere initiativer, der har til formål at understøtte denne proces.</p>
4.5	L&F har gentagende gange fremsat ønske til udvidelse af antallet af arter og blandinger, der kan tælle som pligtige efterafgrøder.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om at flere arter og blandinger kan tælle som pligtige efterafgrøder.</p> <p>Se punkt 1.3.</p>
4.6	L&F mener, at der skal ske en accept af kvælstoffikserende arter som efterafgrøder og opfordrer kraftigt til at kvælstoffikserende efterafgrøder skal indskrives i nærværende bekendtgørelsesudkast.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om mulighed for kvælstoffikserende efterafgrøder.</p> <p>Se punkt 1.2.</p>
4.7	<p>L&F har tidligere foreslået, at det skal være tilladt at iblande udsæd af alle arter i en normal udsædsmængde af en effektiv kvælstofopsamler. På den måde vil landmænd få langt flere muligheder uden, at miljøeffekten kompromitteres.</p> <p>Samtidigt er det vigtigt, at kravet til pligtige efterafgrøder, så vidt muligt, bliver lig med kravene til andre typer af efterafgrøder. Og det er vigtigt, at det sker ved at udvide antallet af arter, der tæller som pligtige efterafgrøder. MFO-efterafgrøder skal f.eks. bestå af blandinger.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST tager forslaget om at tillade blandinger og udvide antallet af arter af pligtige efterafgrøder til efterretning.</p> <p>Se punkt 1.3 i forhold til udvalget af arter generelt.</p> <p>Se punkt 1.2 i forhold til anvendelsen af kvælstoffikserende arter.</p>
4.8	L&F finder det vigtigt, at spildfrø også kan tælle med, når dækningsgraden vurderes på en efterafgrødemark.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST har forståelse for ønsket om, at spildkorn kan tælle med i vurdering af dækningsgraden på en efterafgrødemark.</p> <p>Pilotprojektordningen om satellitbaseret måling af plantevækst medtager netop spildkorn og ukrudt for at der kan opsamles yderligere viden om den udvaskningsreducerende effekt af disse planters biomasse.</p>
4.9	L&F finder, at der generelt er brug for dispensationsordninger både for den enkelte landmand og regionalt og nationalt – også	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

	<p>gældende for efterafgrøder. Der kan komme år, hvor etablering af efterafgrøder om efteråret er umuligt grundet klimatiske forhold. Det skal ikke komme landmanden til skade. Generelt kræver de meget detaljerede regler en fleksibel og hurtig administrationspraksis, så reglerne kan blive tilpasset de praktiske – og de faktiske forhold i marken.</p>	<p>LBST noterer bemærkningen om behovet for dispensationsordninger for den enkelte landmand, regionalt og nationalt.</p> <p>LBST vurderer dog også, at der med de gældende regler for pligtige og husdyrefterafgrøder giver fleksibilitet i landmandens mulighed for at tilrettelægge opfyldelsen af efterafgrødekravet, herunder brug af fleksible etableringsfrister for efterafgrøder, alternativer til efterafgrøder, opsparede efterafgrøder og nedsættelse af kvælstofkvoten.</p>
4.10	<p>L&F finder, at der i forhold til reglerne om mellemafgrøder bør være mulighed for at så græsudlæg (langsomt voksende arter) i vinterhvede som mellemafgrøde - og efterfølgende så vinterhvede efter 20. september.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forhold til bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST tager ønsket om justering af reglerne for mellemafgrøder til efterretning.</p> <p>Se punkt 4.1.</p>
4.11	<p>L&F finder, at nye forsøgsresultater fra Aarhus Universitet skal inddrages, og omregningsfaktoren mellem tidlig såning af vintersæd og efterafgrøder skal ændres, så 1 hektar tidlig sået vintersæd kan erstatte 1 ha efterafgrøder.</p>	<p>Delvist imødekommet.</p> <p>Omregningsfaktoren for tidligt såede vinterafgrøder ændres fra 4:1 til 2:1 fra planperioden 2020/2021.</p>
4.12	<p>L&F påpeger, at den nuværende omregningsfaktor på 1:1 ikke fremmer anvendelsen af brak. Ved at fremme brak som virkemiddel gives landmanden mulighed for bedre at kunne placere brak i ID15 oplande med lav retention, og derved løse en del af efterafgrødeforpligtigheden administrativt let.</p> <p>L&F henviser til, at effekten af braklægning på kvælstofudvaskningen er meget sikker i forhold til effekten af efterafgrøder og foreslår derfor, at omregningsfaktoren ændres til, at 1 hektar brak svarer til 2 hektar efterafgrøder.</p> <p>Det forudsættes, at håndteringen af det såkaldte dødvægtstab ikke medfører et proportionelle krav til landbruget.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>En revurdering af omregningsfaktoren for brak forudsætter, som L&F nævner, at der også tages stilling til håndteringen af dødvægtstabet.</p> <p>Effekten af brak og andre virkemidler vil blive opdateret af Aarhus Universitet i forbindelse med udarbejdelsen af det nye virkemiddelkatalog. Med udgangspunkt i virkemiddelkataloget vil LBST vurdere, om der er behov for at foretage en revurdering af omregningsfaktorerne for alternativerne til efterafgrøder, herunder for braklagte arealer.</p>
4.13	<p>L&F mener, at Intelligente bufferzoner (IBZ) skal være et muligt alternativt virkemiddel, og at tiltaget må anses for at være tilstrækkeligt dokumenteret i afrapporteringer fra Aarhus Universitet fra 2018. L&F er ikke enige i de angivne omregningsfaktorer, men ordningen skal under alle omstændigheder medtages.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i forhold til bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST lægger vægt på at få indført alternative virkemidler i reguleringen og overvejer en pilotordning med Intelligente bufferzoner.</p>

	Det er vigtigt at signalere, at nye tiltag implementeres, så snart de er tilstrækkeligt dokumenteret.	
4.14	L&F påpeger, at virkemidlet "Afbrudte dræn" har et betydeligt omkostningseffektivt potentiale som målrettet virkemiddel, der kan være alternativ til efterafgrøder, og det vil således være væsentligt, at virkemidlet kan tages i anvendelse som selvstændigt virkemiddel under den målrettede regulering.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST tager forslaget om afbrydning af dræn som målrettet virkemiddel til efterretning.</p> <p>Afbrydning af dræn er et virkemiddel, der i dag anvendes i forbindelse med vådområdeprojekter. Det er dog ikke alle steder, at afbrydning af dræn kan anvendes som kvælstofvirkemiddel, og det skyldes bl.a. mangel på dokumentation under danske forhold.</p>
4.15	<p>L&F er uforstående over for forslaget om at fjerne forbrænding af fiberfraktion som virkemiddel, så landmændene har færre tilpasningsmuligheder.</p> <p>Muligheden anvendes ganske vist ikke ret meget endnu, men med nye fosforregler er der fornyet interesse, og det forventes at interessen øges i takt med, at fosforreglerne strammes.</p> <p>L&F påpeger, at det er faktisk forkert, at forbrænding har en negativ klimaeffekt og henviser til en beregning fra Jørgen E. Olesen, AU, i en rapport fra en arbejdsgruppe om forbrænding af fiberfraktioner, der viser, at der samlet set er positiv klimagevinst.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Først og fremmest bemærkes det, at virkemidlet ikke passer ind i en cirkulær ressourcebevidst tankegang, da kvælstof vil gå tabt ifm. afbrændingen. Endvidere komplicerer virkemidlet regler, kontrol og administration. Herunder kræver det en omfattende IT-understøttelse, der også medfører en kompliceret ansøgning for landmændene. Endvidere har virkemidlet i de sidste år stort set ikke været anvendt hverken i det pligtige efterafgrødesystem eller i den målrettede regulering. I 2019 har ingen landmænd således anvendt virkemidlet.</p> <p>I forhold til klimaeffekt har LBST noteret beregningerne fra Jørgen E. Olesen. I forhold til vurdering af klimaeffekter ved forbrænding af fiberfraktion afventes virkemiddelkataloget fra Aarhus Universitet.</p>
4.16	Landbrug & Fødevarer finder, at plantedække efter ompløjning af kløvergræs bør indgå som alternativ til efterafgrøder. Dyrkning af græs udlagt forår, grønkorn + udlæg, helsæd + udlæg, vårbyg + udlæg, majs + udlæg kan reducere udvaskningen i aftagende rækkefølge efter ompløjning af kløvergræs.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer forslaget om plantedække efter ompløjning af kløvergræs som alternativ til efterafgrøder.</p>
4.17	L&F finder, at sædskifte med flerårige afgrøder bør indgå som alternativ til efterafgrøder, idet sædskiftet har stor betydning for udvaskning. Flerårige afgrøder eller etårige afgrøder med stort kvælstofoptag om efteråret reducerer udvaskningen.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer forslaget om sædskifte med flerårige afgrøder som alternativ til efterafgrøder</p>

		og henviser til virkemiddelkataloget, der forventes offentliggjort i starten af 2020.
4.18	L&F mener, at tilsætning af nitrifikationshæmmere til gylle bør indgå som virkemiddel, idet L&F henviser til, at der på grovsandet jord i nedbørsrige forår kan ske en udvaskning i forår/forsommerperioden, der delvis kan undgås ved brug af nitrifikationshæmmere. Det er mest aktuelt i majs og kartofler, hvor kvælstofoptagelsen i forår er langsom. Men også i vårbyg er der effekt i nogle år.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Nitrifikationshæmmere kan ikke anvendes som kvælstofvirkemiddel, da der ikke foreligger tilstrækkelig dokumentation af effekterne under danske forhold. Derudover er der begrænset viden om eventuelle negative sideeffekter (økotoksikologiske effekter).</p> <p>Et forskningsprojekt under klimaforskningsprogrammet skal afdække disse videnshuller. Den manglende viden for dette virkemiddel vil også fremgå af det nye virkemiddelkatalog, som Aarhus Universitet forventes at offentliggøre i starten af 2020.</p>
4.19	L&F finder, at undtagelsen for forbud mod jordbearbejdning bør inkludere majs til helsæd såvel som kolbemajs.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om at undtagelsen for forbud mod jordbearbejdning bør inkludere majs til helsæd.</p> <p>Arealer, hvor der skal dyrkes kolbe- eller kernemajs er undtaget fra forbuddet mod jordbearbejdning forud for vårsæd. Denne undtagelse gælder ikke majs til helsæd som følge af den forventede større kvælstofudvaskning fra disse arealer, hvis der jordbearbejdes i den periode, hvor forbuddet er gældende. Ved angreb af majshalvmøl er der dog mulighed for jordbearbejdning fra 1. november, hvis angrebet kan dokumenteres og er anmeldt til LBST.</p>
4.20	L&F finder desuden, at arealer, hvor der om foråret skal etableres udlæg af kløverfrø og/eller frøgræs, bør tilføjes til arealer, der fritages fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning i lighed med f.eks. roer til fabrik eller gartneriafgrøder, der etableres om foråret.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer ønsket om en justering af reglerne om dyrkningsrelaterede tiltag og vil i forbindelse med opfølgning på høringssvar undersøge, om der er anledning til at justere reglerne om dyrkningsrelaterede tiltag fremadrettet.</p>
4.21	L&F bemærker, at der i vurderingen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser (hvor der vurderes en samlet årlig administrativ lettelse på 0,3 mio. kr.) ikke er taget hensyn til, at bekendtgørelsens anvendelsesområde udvides, jf. § 1, og at det vil medføre, at antallet af landbrugere, der skal indberette skemaet	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Vurderingen omfatter kun erhvervsøkonomiske konsekvenser af de ændringer, der er foretaget til bekendtgørelsen, som led i nærværende høring.</p>

	Gødningskvote- og efterafgrøder (GKEA) forventes at blive forøget med ca. 10.000 i 2020 som oplyst af LBST ved teknikermødet d. 4/12 2019. Dette vil medføre en betydelig administrativ omkostning for erhvervet.	Udvidelse af bekendtgørelsens anvendelsesområde er en følge af ændring i gødskningsloven nr. 338 af 2. april 2019 og de administrative konsekvenser heraf indgår i vurdering af de erhvervsøkonomiske konsekvenser af denne lovændring.
4.22	L&F finder det vigtigt igen at pointere, at det nye GKEA-skema, som har været anvendt for første gang i år, generelt medfører betydeligt øgede administrative omkostninger sammenlignet med tidligere. I den forbindelse vil L&F gerne pointere vigtigheden af, at det bliver muligt at justere placeringen af marker med MFO-efterafgrøder og frivillige målrettede efterafgrøder i GKEA uden at skulle indsende Fællesskemaet. Dette er en meget tung arbejdsgang.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Fællesskemaet er grundlaget for udbetaling og kontrol af målrettet kvælstof-regulering, hvorfor FS skal genindsendes, da justeringer i GKEA ikke slår igennem i fællesskemaet.
4.23	Vedr. §1 bemærker L&F at, nye regler for optagelse i Register for gødningsregnskab bliver arealbaseret. Virksomheder der ikke indsender ansøgning i Tast selv (fx virksomheder udelukkende med juletræer og pyntegrønt, som ikke er støtteberettigede afgrøder, og derfor ikke skal indsende FS) skal fritages for det obligatoriske krav om at indsende gødningsplanlægningen i Tast selv.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Bemærkningen har ikke direkte relevans for reglerne i plantedækkebekendtgørelsen.
4.24	Vedr. §3, stk.1 bemærker L&F at, der stilles krav om, at efterafgrøder skal efterfølges af en forårssået afgrøde. L&F påpeger, at nævnte krav bør genovervejes, da dyrkningspraksis har ændret sig, herunder at f.eks. efterårsetableret vårhvede sker i stigende omfang. Her giver reglen om en "forårssået" afgrøde ikke mening rent miljømæssigt. Det bør være muligt at etablere efterårssået vårhvede efter pligtige efterafgrøder efter destruktionsfristen.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. LBST tager forslaget om at krav om, at efterafgrøder følges af forårssået afgrøde, bør genovervejes til efterretning. LBST har tidligere spurgt Aarhus Universitet om, hvorvidt en ændring af reglerne, der giver mulighed for at etablere afgrøder i efteråret efter destruktion af efterafgrøder den 20. oktober, kan foretages uden risiko for merudvaskning af kvælstof henover vinterhalvåret. Aarhus Universitet har i den forbindelse beskrevet, at forslaget strider imod forudsætningerne i opgørelsen af efterafgrøders udvaskningsreducerende effekt, hvor det bl.a. forventes, at efterafgrøder på sandjord først destrueres i det tidlige forår. Det er Aarhus Universitets vurdering, at en gennemførelse af forslaget kan give stærke incitamenter til at pløje

		umiddelbart efter 20. oktober på alle jordtyper, hvilket særligt i nedbørsrige områder kan føre til en øget kvælstofudvaskning.
4.25	Vedr. §6 bemærker L&F at, kvælstoffikserende arter skal også kunne anvendes som efterafgrøder samt at Tagetes ønskes tilføjet til listen over arter, der kan opfylde efterafgrødekravet.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. LBST har noteret ønsket om, at Tagetes tilføjes listen af efterafgrøder. Så vidt LBST er orienteret mangler der tilstrækkelig data under danske forhold for, at dødvægten ved brug af Tagetes kan fastlægges.
4.26	Vedr. § 7 bemærker L&F, at ved såning af efterafgrøder tidligere end 20. august skal landmanden godskrives den øgede effekt. Indførelse af fleksible etableringsfrister har alt andet lige givet landmanden flere muligheder for at tilpasse sig klimasituationen i et givet år. Men muligheden for at så efterafgrøder sent giver problemer med det nuværende regelsæt om efterafgrøder. I nogle tilfælde vil en sen såning af efterafgrøder ødelægge spildkorn med en stor kvælstofoptagelse. Effekten på udvaskningen kan derfor blive negativ. Mulighederne for senere såning af efterafgrøder bør suppleres med, at spildkorn også kan anvendes som alternativ til efterafgrøder måske med en given omregningsfaktor. Det er også et ønske fra erhvervet, at det skal være muligt at etablere flere efterafgrøder under fleksible frister, for på den måde at undgå nedsat N-kvote.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Indførelsen af fleksible frister for etablering af efterafgrøder bygger på data fra markforsøg foretaget af Aarhus Universitet. Såfremt nye data fra AU understøtter en model med bonus ved tidlig etablering af efterafgrøder, vil LBST arbejde på at udvide ordningen med fleksible frister. Se punkt 4.8 i forhold til forslag om at tillade spildkorn som alternativ til efterafgrøder. LBST har noteret ønsket om mulighed for at etablere flere efterafgrøder som kompensation for kvotereduktion ved brug af fleksible frister for etablering af efterafgrøder.
4.27	Vedr. § 8 bemærker L&F at, det nye – ekstra kvotetræk ved senere såning af pligtige efterafgrøder ("fleksible frister") sker i bedriftens samlede kvælstofkvote og dermed i "60 eller 100 kg N kvoten" på de økologiske bedrifter. Eftervirkningen af de pligtige efterafgrøder (17/25 kg N/ha) er i forvejen en stor belastning i et "60 N-sædskifte" – men det bliver en ekstremt stor belastning, hvis en økolog sår efterafgrøderne sent og risikerer et yderligere kvotetræk på op til 72 kg N/ha. Efterafgrøderne er fremover registreret på den konkrete mark, så det burde være muligt, at evt. kvotetræk sker i den efterfølgende	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. De pligtige efterafgrøder er et generelt virkemiddel, hvorfor det umiddelbart ikke er mulighed for at ændre reglerne for udvalgte delsektorer. Reglen for konventionelle såvel som økologiske bedrifter er i dag, at både eftervirkningen af efterafgrøder, kvotereduktionen ved sent såede efterafgrøder og kvotereduktionen ved manglende efterafgrøder beregnes med udgangspunkt i bedriftens samlede laveste bindende kvælstofkvote og ikke som foreslået med udgangspunkt i N-normen for afgrøderne.

	afgrødes N-norm (forfrugtsværdi) – og ikke som nu i den samlede kvote for hele bedriften.	
4.28	Vedr. §12, stk.3 bemærker L&F at, bestemmelsen bør udgå, da der er gået mere end 10 år, og arealet derfor skal stævnes senest i 2019.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. LBST har noteret bemærkningen om, at bestemmelsen bør udgå.
4.29	Vedr. §19 og 20 bemærker L&F at det fortsat skal være muligt frit at overføre efterafgrøder mellem bedrifter med de givne omregningsfaktorer – og ikke kun i forbindelse med ophør i Register for Gødningsregnskab. Kravet om skriftlig aftale vedrørende handel med efterafgrøder skal udgå. Det er unødvendigt bureaukratisk. § 20 stk. 1, 3). Skal 2021 ikke rettes til 2020?	Bestemmelsen i § 20 er ændret mhp præcisering af reglerne, herunder henvisning til korrekt planperiode. LBST har desuden vurderet det hensigtsmæssigt at tilføje en 1-årig overgangsperiode for bedrifter, der er udtrådt af Register for Gødningsregnskab i 2019, med henblik på at give disse virksomheder mulighed for at overdrage opsparede efterafgrøder. Øvrige bemærkninger giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Den tiltagende målretning af reguleringen gør det væsentligt, at efterafgrøderne bliver udlagt i oplande med et indsatsbehov. Ved handel med efterafgrøder er der en risiko for, at efterafgrøderne overføres til bedrifter, der hører til andre oplande end der, hvor der er et indsatsbehov. LBST vurderer, at kravet om en skriftelig aftale fortsat er nødvendig, idet indberetning om overførsel af efterafgrøder i GKEA-skemaet ikke kan anvendes til opfyldelse af kravet om skriftlig aftale. Overdragelsen er en gensidig aftale, som kræver, at begge parter er bekendt med aftalen. Dette fremgår ikke af indberetningssystemet.
4.30	Vedr. §21 bemærker L&F, at handlede efterafgrøder skal kunne indgå hos køber i opgørelsen af efterafgrøder i indeværende periode – ikke først i september 2021.	Imødekommes. Det præciseres, at efterafgrøder modtaget i planperioden 2019/2020 kan bruges af modtager i planperioden 2020/2021.
4.31	Vedr. § 22, stk. 1, nr. 3 bemærker L&F, at kravet om skriftlig aftale vedrørende handel med efterafgrøder skal udgå. Det er unødvendigt bureaukratisk.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Se punkt 4.29.
4.32	Vedr. §23, stk.1, nr.1 bemærker L&F, at det ikke bør være nødvendigt at indberette et markkort (i GKEA) senest 10. september, hvis ikke der er ændringer ift. det indsendte Fællesskema 2020. Tilknytning af markkort til	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Tilknytning af markkort i forbindelse med indberetningen af pligtige og husdyrefter-

	<p>efterafgrødeskemaet har i ansøgningsrunden 2019 vist sig at gøre indberetningen af efterafgrøder meget kompliceret og administrativt dyr for landmanden. Der bør derfor ikke stilles krav om tilknytning af markkort eller kun i helt særlige tilfælde.</p>	<p>afgrøder er en forudsætning for, at kravene kan beregnes i Gødningskvote og efterafgrødeskemaet, og at der kan indberettes efterafgrøder samt alternativer. Hvis der ikke er ændringer i forhold til det markkort, der er indsendt i forbindelse med Fællesskemaet 2020, kan dette markkort anvendes.</p> <p>LBST har indført en funktion i IMK, som ved et enkelt tryk kan tilknytte sin kopi af markkort i FS20 til GKEA20.</p>
4.33	<p>Vedr. § 24, stk. 2 foreslår L&F, at tilføje: .... eller påbegyndt kontrol af efterafgrøder, kun indtil dette tidspunkt.</p>	<p>Imødekommes.</p>
4.34	<p>Vedr. § 24, stk. 3 bemærker L&F at, det ved manglende tilmelding af efterafgrøder senest 10. september bør det være muligt at øge efterafgrødearealet mod betaling af gebyr eller ved en konsulentordning efter denne dato.</p> <p>Fx kan der være efterafgrødearealer, som den 10. september pga. tørke eller snegleangreb, som kommer i vækst, og som ikke umiddelbart ser ud til at kunne overholde etableringskravene.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Den 10. september er - bl.a. af hensyn til administrationen af ordningerne og muligheden for at gennemføre en kontroludtagning - sidste frist for at øge det indberettede areal med efterafgrøder/alternativer. Indberetningsfristen blev i 2019 udskudt med 10 dage i forhold til tidligere år for at give jordbrugerne så lang tid som muligt til at vurdere udviklingen af etablerede efterafgrøder/alternativer og justere indberetningen herefter.</p>
4.35	<p>Vedr. § 29, stk. 4, nr. 12 ønsker L&F, at undtagelsen generelt skal gælde for majs helsæd – ikke kun på arealer, som er angrebet af majshalvmøl.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 4.19.</p>
4.36	<p>Vedr. fejl i bilag 2?</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet, i det der ikke er fremsat ønsker om ændringer.</p> <p>Fejlene i bilag 2 er rettet og opdateret bilag lagt på høringsportalen d. 22/11 2019.</p>
5	Brancheudvalget for Frø	
5.1	<p>Brancheudvalget for Frø støtter høringssvaret fra L&F.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet, i det der ikke er fremsat ønsker om ændringer.</p>
5.2	<p>Brancheudvalget for Frø finder at § 29 og bilag 4 vedrørende jordbearbejdning forhindrer, at der kan foretages effektiv ukrudtsbekæmpelse af især ukrudtsgræsser forud for udlæg af frøgræs og kløverfrø. Der er færre kemiske løsninger til rådighed til at kontrollere græsukrudt i frøgræs i vækstsæsonen, derfor er det bydende nødvendigt at anvende en mere intelligent kombination af dyrkningsrelaterede</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p>

	tiltag, hvis Danmark fortsat skal have den unikke førerposition i Europa, hvor vi under betryggende klima- og miljømæssigeforhold dyrker over 50% af EU's forbrug af kløver- og græsfrø.	
5.3	Brancheudvalget for Frø anmoder om, at arealer, hvor der om foråret skal etableres udlæg af frøgræs og/eller kløverfrø, tilføjes til arealer der fritages fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning i § 29, stk. 4) i lighed m. havefrøafgrøder, roer til fabrik eller gartneriafgrøder, der etableres om foråret.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. LBST noterer ønsket om en justering af reglerne om dyrkningsrelaterede tiltag. Se punkt 4.20.
5.4	Jordbearbejdning kan nedbringe mængden af ukrudt forud for etablering af havefrø, hvilket mindsker behovet for kemisk ukrudtsbekæmpelse. Brancheudvalget for Frø anmoder om at specifikke afgrøder tilføjes til bilag 4 tabel 1.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. LBST noterer anmodningen om at tilføje nævnte afgrøder til bilag 4, tabel 1.
6	Foreningen til Reduceret jordbearbejdning i Danmark (FRDK)	
6.1	Foreningen til Reduceret jordbearbejdning i Danmark forslår, at det bliver tilladt at etablere vintersæd efter efterafgrøderne, når blot destruktionsfristen 20. oktober overholdes. FRDK anfører, at etablering af vintersæd efter efterafgrøder ikke på nogen måde kan give en større kvælstofudvaskning end hvis marken pløjes og ligger sort til foråret.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Se punkt 4.24.
6.2	Vedrørende § 6 anser FRDK det som en meget stor ulempe, at valget af arter til efterafgrøder er meget begrænset til korsblomstrede afgrøder, korn, græs, honningurt og cikorie samt frøgræs, der fortsætter. FRDK bemærker, at der er stort behov for, allerede fra kommende sæson, at efterafgrødeblandinger suppleres med flere arter, som ikke tilhører korsblomstfamilien.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Se punkt 1.3.
6.3	Vedrørende § 7 og 8 argumenterer FRDK for, at der indføres en præmie for de landmænd, der etablerer efterafgrøder meget tidligt. FRDK henviser til forsøgsresultater for efterafgrøder etableret sidst i juli/tidligt i august, der giver en stor kvælstofoptagelse (op til 120 kg kvælstof pr. ha). FRDK foreslå derfor, at sådanne efterafgrøder etableret senest 10. august indregnes med en faktor 2 i forhold til efterafgrøder etableret med såfrist 20. august.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet. Se punkt 4.26.

6.4	<p>Vedr. § 9 foreslår FRDK endvidere, at landmænd, der lader efterafgrøderne overvintre og først destruerer dem til foråret tilgodeses herfor ved, at overvintrende efterafgrøder også tæller mere end efterafgrøder, der nedpløjes i oktober. FRDK foreslår en omregningsfaktor 1,5 eller 2,0 i forhold til efterafgrøder, der nedbringes før.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer sig ønsket om en bedre omregningsfaktor for overvintrende efterafgrøder.</p>
6.5	<p>FRDK påpeger, at landmandens motivation for at etablere efterafgrøder så godt som muligt vil øges, hvis efterafgrøderne også kan bidrage til forbedringer i jordstruktur og give øget liv over og under jorden – samt ikke mindst øge det kommende års udbytte.</p> <p>FRDK finder, at bælgplanter bør kunne indgå i de lovpligtige efterafgrøder, uden at der er en risiko for øget kvælstofudvaskning eller kompleks lovgivning.</p> <p>FRDK foreslår specifikt at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bælgplanter altid skal anvendes i blanding med effektive ikke-fikserende kvælstofopsamlende arter. • Der fastsættes en højere eftervirkning for bælgplanter i efterafgrødeblandinger end for efterafgrøder uden bælgplanter. • Bedrifter, som anvender bælgplanter i efterafgrødeblandinger, skal have et pligtigt efterafgrødekrav som bedrifter, der udbringer over 80 kg N/ha organisk gødning. • Forbud mod jordbearbejdning før umiddelbart før planlagt såning ved anvendelse af bælgplanter i efterafgrødeblandinger. 	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST noterer sig ønsket om brug af bælgplanter i pligtige efterafgrøder og tager forslagene til efterretning.</p> <p>Se punkt 1.2.</p>
7	Danmarks Jægerforbund	
7.1	<p>Danmarks Jægerforbund ønsker endnu engang at påpege, at de finder det uhensigtsmæssigt, at arealer udlagt til opfyldelse af efterafgrødekravet samtidig kan opfylde forpligtigelsen til at udlægge miljøfokusområder, da dette udvander effekten af miljøfokusområderne og kravet om greening i grundbetalingsordningen.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>I forbindelse med indførelsen af de grønne krav, herunder kravet om etablering af 5% miljøfokusområder (MFO), blev der indgået en politisk aftale om, at de nye krav i så høj grad som muligt skulle kunne opfyldes via eksisterende tiltag. Det blev i den forbindelse besluttet, at pligtige efterafgrøder skulle kunne anvendes til opfyldelse af MFO-kravet, idet der dog samtidig blev stillet et skærpet krav om, at efterafgrøderne etableres i blandinger.</p>

7.2	<p>Danmarks Jægerforbund finder, at brakarealer udgør et godt alternativ til efterafgrøder, og landmanden kan med fordel placere brakken i forbindelse med andre landskabselementer og naturarealer. Således er der potentiale for flere levesteder til de trængte arter, der knytter sig til det åbne land. Danmarks Jægerforbund ser gerne, at det også er muligt at anvende blomster og bestøverbrak som alternativ til pligtige og husdyrefterafgrøder, så der gives mulighed for et langt mere varieret udbud af braklagte arealer som virkemiddel.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>De alternativer, der kan anvendes i stedet for etablering af efterafgrøder, er udvalgt på basis af deres evne til at opsamle kvælstof. For så vidt angår braklagte arealer, er det en forudsætning for at opnå den tilsligtede kvælstofeffekt, at arealerne ikke jordbearbejdes, og at de etableres med græs. I forhold til fx blomsterbrak og bestøverbrak er det LBST vurdering, at disse ikke vil bidrage til at reducere kvælstofudvaskningen i samme grad som slåningsbrak etableret med græs. Det følger bl.a. af kravet om årlig etablering samt muligheden for at anvende kvælstoffikserende arter.</p>
7.3	<p>Danmarks Jægerforbund ønsker igen at påpege, at de finder det meget beklageligt, at nuværende lovgivning giver mulighed for kemisk nedvisning af stub og spildfrø allerede fra den 1. oktober samt muligheden for at nedvisne og jordbehandle arealer med efterafgrøder allerede fra 20. oktober, uanset at jordtypen på dette tidspunkt er omfattet af et generelt forbud mod jordbehandling.</p> <p>Danmarks Jægerforbund foreslår, at kemisk nedvisning og jordbehandling forbydes frem til den 1. marts på alle arealer forud for vårsæede afgrøder. Urørte stubmarker og efterafgrøder tilbyder et godt levested til åbenlandsarterne i landbrugslandet hen over vinteren.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Bekendtgørelsen fastsætter de overordnede rammer for, hvornår arealer med efterafgrøder samt arealer, hvor der skal etableres vårsæd, tidligst må destrueres af hensyn til at sikre den tilsligtede effekt af reguleringen. På visse jorde kan det være en nødvendighed at jordbearbejde i efteråret, hvilket reglerne så vidt muligt søger at tage hensyn til. Der er dog ikke noget til hinder for, at landmanden lader efterafgrøderne stå på marken i længere tid end de datoer, der fremgår af bekendtgørelsen.</p> <p>LBST har noteret ønsket om forbud mod kemisk nedvisning og jordbehandling frem til 1/3.</p>
8 Økologisk Landsforening (ØL)		
8.1	<p>Økologisk Landsforening havde gerne set, at økologer kom ind under særskilte regler for pligtige efterafgrøder, der tager udgangspunkt i, at økologiske landmænd sammenholdt med bedriftens beregnede N-kvotet kun kører en meget begrænset mængde gødning ud.</p> <p>Økologer er helt afhængige af at have bælgplanter i sædskiftet for at tilvejebringe det nødvendige kvælstof. Det er endvidere vigtigt, at der kan være bælgplanter i efterafgrødeblandingerne, så efterafgrøderen er konkurrencedygtig overfor ukrudt.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST har noteret ønsket om særskilte regler for pligtige efterafgrøder for økologiske landmænd.</p> <p>LBST henviser til de eksisterende muligheder for at udlægge frivillige efterafgrøder med iblanding af bælgplanter.</p>
8.2	<p>Økologisk Landsforening mener, at kravet om pligtige efterafgrøder på 10/14% af arealet hos økologer skal erstattes af:</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • En generel tilladelse til at have bælgplanter i alle efterafgrøder med indtil 25% af blandingen og et forbud mod nedpløjning af bælgplanteefterafgrøder i efteråret, så der kun må bekæmpes rodukrukt på 10% af arealet, uden at der følger en efterafgrøde • Adgang til at så vinterkorn på JB 7-9 jorde i det 2. år efter udlæg i en vårafgrøde eller en tidlig sået vinterraps. 	Se punkt 1.2.
8.3	Jf. forslag ovenfor mener Økologisk Landsforening, at den nuværende undtagelse for økologer i § 30, stk. 2 kan udgå.	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.
8.4	Økologisk Landsforening finder endvidere de eksisterende regler i § 4, stk. 1 med krav om indberetning af efterafgrødegrundareal meget uhensigtsmæssig, idet det giver administrativt dobbeltarbejde at efterafgrødegrundarealet opgøres pr. 31. juli. Økologisk Landsforening mener, at det burde være tilstrækkeligt at arbejde ud fra indberetningen i fællesskemaet med fristen den 21. april.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST har vurderet, at datoen 31. juli for opgørelsen af efterafgrødegrundarealet er mest hensigtsmæssig ift. at sikre, at kravet (til pligtige, husdyr- og obligatoriske MR-efterafgrøder) rettes mod de rette jordbrugere.</p> <p>LBST tager bemærkningen om, at kravet giver administrativt dobbeltarbejde til efterretning.</p>
8.5	Der kunne stilles krav om en vis andel efterafgrøder i økologiske sædskifter. Økologisk Landsforening foretrækker dog, at dette håndteres via C bindingskravet, som der arbejdes på at få indført i Økologibekendtgørelsen og de forudsætninger, som LF og ØL har fremsat for at måtte indkøbe N gødning fra bilag I	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 1.2.</p>
9	Datalogisk	
9.1	Datalogisk bemærker, at der er stor regional forskel i muligheden for at etablere tidligt såede efterafgrøder. Den generelle senere høst i Nordjylland gør det sværere at anvende alternativet, alligevel vil området blive pålagt en stigning i det generelle efterafgrøde krav på 0,7 %, selvom områdets andel i dødvægtstabet på 24.000 ha tidligt såede vinterafgrøder næppe er særlig stor.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet, i det der ikke er fremsat ønsker om ændringer.</p> <p>LBST har noteret bemærkningen om, at de regionale forhold i Nordjylland medfører nogle udfordringer ift. etableringstidspunkterne.</p>
9.2	Datalogisk påpeger, at såfremt dødvægtstabet skal medregnes bør det pålægges den ordning, hvorfra det stammer og ikke føres over på et generelt efterafgrødekrav, da det rammer geografisk skævt.	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>Se punkt 3.5.</p>
9.3	Datalogisk anfører, at VIRKN forsøgene indikerer at effektmålingerne af nitratudvaskningen vil modsvare 74.000 ha, men at	Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.

	<p>landbruget med en omregningsfaktor på 2:1 kun vil blive godskrevet 36.000 ha. På den baggrund kan man set fra landbruget og VIRKN forsøgene betragte dødvægtstabet på 24.000 ha som indregnet i en faktor 2:1.</p> <p>Datalogisk foreslår, at hvis omregningsfaktoren ønskes konsevativt fastlagt, kunne faktoren justeres til 2,5:1, hvormed det ikke vil medføre den geografisk skævvridning, som en opskrivning af det generelle krav vil medføre.</p>	Se punkt 3.5.
9.4	<p>Datalogisk påpeger, at årlige justeringer og knopskydninger i regelsættet siden 2012 har gjort regler vedr. pligtige, husdyrefterafgrøder, målrettede efterafgrøder, MFO-efterafgrøder næsten uoverskuelige for de fleste, og at en regelforenkling og sammenlægning burde være muligt.</p>	<p>Giver ikke anledning til ændringer i bekendtgørelsesudkastet.</p> <p>LBST tager bemærkningen om behov for regelforenkling til efterretning.</p> <p>Se punkt 4.3.</p>